

تعاریف و مفاهیم به کار رفته در این فصل به شرح زیر است:

فرآورده‌های نفتی:

به تمام محصولات بدست آمده از نفت خام از قبیل نفت سفید، بنزین، نفت گاز و... فرآورده‌های نفتی گویند.

نفت خام:

نفت خام آمیزه‌ای است پیچیده از ترکیبات هیدروکربوری که از مخازن طبیعی نفت در زیر زمین، در بعضی از نقاط دنیا استخراج می‌شود. نفت خام به طور عمده متشکل از ترکیبات اشباع و غیر اشباع هیدروکربوری آلیفاتیکی و بعضاً آروماتیکی می‌باشد. بجز هیدروژن و کربن که دو عنصر اصلی تشکیل دهنده نفت خام به شمار می‌روند، عناصر دیگری مانند ازت، اکسیژن، گوگرد و فلزاتی چون نیکل، سدیم، وانادیم و آهن به مقدار کم در آن وجود دارند. به همین جهت، نفت خام از نظر ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی بسیار متغییر است.

نفت سفید:

نفت سفید برشی از نفت خام و متشکل از سه نوع هیدروکربور پارافین، نفتینی و آروماتیکی می‌باشد. این فرآورده به عنوان سوخت گرمایشی و سوخت مراکز حرارتی به کار می‌رود و یکی از مواد اصلی تشکیل دهنده سوخت جت است.

گاز مایع:

گاز مایع مخلوطی است از پروبان و بوتان نرمال که در اثر شرایط محیط و مصرف، نسبت حجمی این دو ماه در مخلوط تغییر می‌یابد و در تحت فشاری حدود ۱۱۰-۱۰۰ پوند بر اینچ مربع به صورت مایع در می‌آید.

نفت گاز:

نفت گاز فرآورده‌های است که بعد از برش نفت سفید به دست می‌آید و به عنوان سوخت ماشین آلات کشاورزی و صنعتی و سوخت تعدادی از وسایل نقلیه عمومی و تأسیسات حرارتی به کار می‌رود.

نفت کوره:

نفت کوره از بازمانده تقطیر نفت خام در برجهای تقطیر پالایشگاه به دست می‌آید.

این فرآورده به سبب دارا بودن هیدروکربورهای سنگین، به آسانی نمی‌سوزد و یکی از سوختهای عمده کشتیها و واحدهای بزرگ صنعتی از جمله نیروگاههای برق به شمار می‌رود.

گاز طبیعی (گاز غنی):

گاز تولیدی از منابع نفتی و گازی را گاز طبیعی یا غنی می‌گویند که به صورت "کلاهدک"، "همراه با نفت" (مانند گاز منطقه آغاچاری) و "مستقل" (نظیر ذخایر گاز سرخ و سرخون) قابل دسترسی می‌باشد.

مخزن:

نوعی انبار است که بیشتر جهت نگهداری مایعات و به خصوص مواد نفتی، گاز و... از آن استفاده می‌شود.

مشترک:

مشترک، عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی که طبق روش پذیرش متقاضیان پس از تحویل مدارک مورد نظر و پرداخت حقوق و هزینه‌های متعلقه، مشخصاتش در دفتر پذیرش اشتراک ثبت شده دفتر پذیرش اشتراک ثبت شده و شماره اشتراک به وی اختصاص یافته باشد.

مصرف کننده گاز:

به مشترکینی اطلاق می‌گردد که جریان گاز آنها پس از طی مراحل اشتراک پذیری راه‌اندازی شده باشد.
انشعاب گاز:
به خطوطی که جهت ارسال گاز از خطوط انتقال تغذیه و شبکه تا ایستگاه اختصاصی مشترک نصب می‌شود انشعاب اطلاق می‌گردد.

سالنامه آماری استان کردستان - 1390 _____ 6- نفت و گاز

1-6- مصرف انواع فرآورده‌های نفتی طی سالهای ۱۸۰ الی ۱۳۹۰ (متر مکعب)

نفت سفید	بنزین	سال و شهرستان
۳۳۴۲۰۴	۲۶۳۰۸۲	..... ۱۳۸۰
۴۰۹۸۲۱	۴۳۸۱۴۰	..... ۱۳۸۵
۴۱۳۴۱۴	۴۲۰۸۲۷	..... ۱۳۸۷
۳۶۳۷۸۰	۳۷۸۰۴۴	..... ۱۳۸۸
۲۷۱۷۹۶	۳۳۵۱۳۴	..... ۱۳۸۹
۲۵۶۴۶۷	۳۱۹۸۹۳	..... ۱۳۹۰
۲۱۷۷۶	۳۷۵۵۹	..... بانه
۱۸۱۵۵	۲۰۹۰۷	..... بیجار
۳۳۸۸۸	۱۷۹۰۸	..... دیواندره
۴۳۴۹۳	۴۰۳۲۱	..... سقز
۳۸۹۱۷	۱۰۵۴۴۶	..... سنندج
۶۶۶۲	۲۸۴۵۱	..... قروه
۲۳۵۷۴	۲۰۱۳۲	..... کامیاران
۳۵۵۵۲	۲۹۷۵۹	..... مریوان
۲۱۹۶۳	۶۹۳۴	..... سروآباد
۱۲۴۸۷	۱۲۴۷۶	..... دهگلان

6- نفت و گاز ..... سالنامه آماری استان کردستان - 1390

۱-۶- مصرف انواع فرآورده‌های نفتی طی سالهای ۸۰ الی ۱۳۹۰ (دنباله) (متر مکعب)

سال و شهرستان	نفت گاز	نفت کوره	گاز مایع (تن)	قیور (تن)	سایر فرآورده‌ها (حلال ویژه)	ATK سوخت هواپیما
۱۳۸۰	۳۸۹۹۶۰	۹۶۴۲۲	۸۵۰۰	۲۶۴۶۲	-	-
۱۳۸۵	۷۲۰۲۹۰	۳۱۴۴۰	۳۵۹۶۴	-	-	-
۱۳۸۸	۶۱۹۳۵۶	۳۴۰۰۰	۵۲۳۸۵	-	-	۱۱۴۷
۱۳۸۹	۵۳۴۶۷۶	۳۵۰۱۷	۵۵۷۷۰	-	-	۱۰۴۸
۱۳۹۰	۴۵۸۲۴۹	۲۱۰۸۱	۴۹۸۱۲	-	۷	۱۵۲۹
بانه	۲۶۳۰۲	۲۳۳	۵۲۷۴	-	-	-
بیجار	۴۸۷۴۹	۶۹۲	۳۶۴۳	-	-	-
دیواندره	۴۰۲۱۵	۵۱۲	۳۲۵۳	-	-	-
سقز	۵۵۹۴۸	۶۹۲	۶۰۸۸	-	-	-
سنندج	۱۱۷۵۲۲	۵۰۹۸	۱۳۱۲۵	-	۷	۱۵۲۹
قروه	۴۷۵۸۱	۷۲۶۸	۳۵۳۹	-	-	-
کامیاران	۳۹۳۳۷	۱۳۲	۳۴۶۰	-	-	-
مریوان	۲۹۶۱۶	۲۸۳۹	۶۹۵۶	-	-	-
سروآباد	۱۸۶۵۵	۳۴۸۴	۲۴۸۴	-	-	-
دهگلان	۳۴۳۲۴	۱۳۱	۱۹۹۰	-	-	-

توضیح:

- روغنهای موتور و صنعتی کلاً به بخش خصوصی واگذار شده است.
- قیور از فرآیندهای شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی خارج شده است و بصورت آزاد عرضه می شود.
- منظور از سایر فرآورده‌ها (حلال ویژه): حلال ویژه نیز نوعی از فرآورده‌های نفتی است که در صنایع شیمیایی مصارف صنعتی دارد. کاربرد این نوع حلال در لاک الکل‌ها، رنگها، جلادهنده‌ها، ساخت چسبها (بعنوان رقیق کننده) می باشد.
- نفت گاز تحویل شده به نیروگاه برق سنندج ۱۸۰ میلیون لیتر می باشد.
- مصرف ۱۲۰۰۰۰ متر مکعب نفتگاز نیروگاه در جمع مصارف سنندج منظور شد.
- ماخذ - شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران - منطقه کردستان.

۲-۶- تعداد مخازن و جایگاههای فروش مواد سوختی طی سالهای ۱۸۰ الی ۱۳۹۰ (لیتر)

سال و شهرستان	مخازن مواد سوختی		*تعداد جایگاه	
	تعداد	ظرفیت	جمع	دولتی
۱۳۸۰	۹۰۶	۲۷۸۵۹۰۰۰	۳۰	۶
۱۳۸۵	۱۰۵۰	۲۶۰۰۰۰۰۰	۴۵	۳
۱۳۸۸	۹۵۸	۱۲۴۸۱۸۰۰۰	۵۳	۳
۱۳۸۹	۹۳۰	۲۵۴۵۰۰۰۰	۵۵	۳
۱۳۹۰	۹۳۸	۲۶۵۶۵۰۰۰	۵۸	۲
بانه	۳۸	۱۳۶۷۰۰۰	۷	۱
بیجار	۱۲۷	۳۲۷۱۰۰۰	۵	۰
دیواندره	۱۲۱	۳۰۳۲۰۰۰	۵	۰
سقز	۱۴۳	۵۳۴۷۰۰۰	۷	۰
سندج	۱۱۱	۳۰۲۵۰۰۰	۱۲	۱
قروه	۱۰۵	۳۴۳۴۰۰۰	۶	۰
کامیاران	۷۶	۲۳۲۲۰۰۰	۶	۰
مریوان	۶۱	۱۱۸۸۰۰۰	۴	۰
سروآباد	۷۰	۱۴۰۷۰۰۰	۴	۰
دهگلان	۸۶	۲۱۷۲۰۰۰	۲	۰
خصوصی				

توضیح اینکه ظرفیت مخازن مربوط به جایگاه ها، فروشندگی های شهری و روستایی بوده و از ذکر ظرفیت مخازن انبارهای نفت خودداری شده است.

توضیح: فروشندگیهای سکودار (مشابه جایگاه) در جمع جایگاهها منظور شد.

توضیح اینکه تعداد ۷ باب جایگاه دو منظوره در داخل آمار جایگاههای عرضه مواد نفتی منظور گردیده است.

*شرکت ملی پخش فرآوردهای نفتی تجهیزات CNG کلیه جایگاه های دو منظوره استان (۹ جایگاه) را به صورت رایگان در اختیار بخش خصوصی قرار داده است.

۶-۲- تعداد مخازن و جایگاههای فروش مواد سوختی طی سالهای ۱۸۰ الی ۱۳۹۰ (دنباله)

تعداد شعب فروش نفت	تعداد پمپ			**جایگاههای CNG			سال و شهرستان
	نفت سفید	نفت گاز	بنزین	خصوصی	دولتی	جمع	
۵۷۳	۸	۷۰	۸۲	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۱۳۸۰
۵۷۳	۳	۱۳۱	۲۱۲	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۱۳۸۵
۵۵۲	۴۰	۱۳۹	۲۸۶	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۱۳۸۸
۵۵۰	۱۰۲	۱۴۶	۳۱۴	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۱۳۸۹
۴۹۳	۴۹۳	۱۴۳	۳۴۰	۴	۳۰	۳۴	۱۳۹۰
۳۸	۳۸	۱۲	۴۸	۰	۱	۱	بانه
۷۲	۷۲	۱۵	۲۳	۰	۲	۲	بیجار
۵۱	۵۱	۱۵	۱۷	۰	۲	۲	دیواندره
۷۵	۷۵	۱۱	۴۰	۱	۶	۷	سقز
۵۷	۵۷	۲۶	۸۱	۱	۸	۹	سندج
۳۹	۳۹	۱۲	۲۷	۱	۴	۵	قروه
۴۴	۴۴	۲۰	۲۸	۱	۲	۳	کامیاران
۳۳	۳۳	۱۲	۴۵	۰	۳	۳	مریوان
۳۸	۳۸	۱۱	۱۵	۰	۱	۱	سروآباد
۴۶	۴۶	۹	۱۶	۰	۱	۱	دهگلان

توضیح: - در جایگاهها تلمبه‌های نفت سفید کلاً جمع‌آوری شده است.

- برخی از فروشندگیهای شهری به علت گازرسانی غیر فعال شده اند ولی رسماً تغییر کاربری نداده و در فصل زمستان و حسب ضرورت امکان استفاده از آنها وجود دارد. علی‌ایحال تعداد شعب فعال در سال ۸۷ در مجموع ۵۵۰ واحد بوده است.

- ظرفیت مخازن انبارهای نفت در سر جمع ظرفیت مخازن منظور شده است .

**شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی تجهیزات CNG کلیه جایگاه‌های تک منظوره استان (۳۴ جایگاه) را به صورت رایگان در اختیار بخش خصوصی قرار داده است.

**شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی هزینه ساخت ابنیه جایگاه‌های تک منظوره دولتی استان (۳۰ جایگاه) را متقبل شده است.

مأخذ - شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران - منطقه کردستان.

6- نفت و گاز ..... سالنامه آماری استان کردستان - 1390

3-6- تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده، تعداد انشعابات، تعداد مصرف کننده و حجم گاز طبیعی مصرفی طی سالهای ۱۸۰ الی ۱۳۹۰

سال و شهرستان	تعداد شهرهای گازرسانی شده	تعداد روستاهای گازرسانی شده	تعداد انشعاب	
			جمع	خانگی - تجاری
۱۳۸۰	۹	۰	۴۳۲۳۱	۴۳۲۱۴
۱۳۸۵	۱۴	۴۳	۹۹۵۶۰	۹۹۳۶۱
۱۳۸۸	۱۹	۲۴۹	۱۳۶۴۹۸	۱۳۵۹۵۷
۱۳۸۹	۲۱	۳۹۲	۱۵۸۸۶۴	۱۵۸۲۱۰
۱۳۹۰	۲۲	۵۴۸	۱۷۹۳۹۱	۱۷۸۵۷۰
بانه	۴	۷۸	۱۶۸۸۹	۱۶۸۷۰
بیجار	۳	۵۷	۱۲۳۵۰	۱۲۳۱۱
دیواندره	۲	۳۸	۶۳۰۳	۶۲۸۶
سقز	۱	۵۲	۲۳۶۶۱	۲۳۵۷۵
سنندج	۱	۴۲	۵۰۰۳۶	۴۹۶۶۷
قروه	۴	۸۸	۲۳۹۳۶	۲۳۸۴۱
کامیاران	۲	۵۰	۱۰۸۸۱	۱۰۸۵۷
مریوان	۲	۶۳	۲۰۴۳۵	۲۰۳۶۱
سروآباد	۱	۲۰	۴۰۶۰	۴۰۴۵
دهگلان	۲	۶۰	۱۰۸۴۰	۱۰۷۵۷

ماخذ - شرکت ملی گاز ایران - منطقه کردستان.

سالنامه آماری استان کردستان - 1390 _____ 6- نفت و گاز

۳-۶- تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده، تعداد انشعابات، تعداد مصرف کننده و حجم گاز طبیعی طی سالهای ۱۸۰ الی ۱۳۹۰ (دنباله)

مصرف گاز طبیعی (میلیون مترمکعب)	تعداد مصرف کننده			سال و شهرستان
	صنعتی	تجاری	خانگی	
۳۱۷	۱۷	۲۳۸۵	۶۳۸۵۲	۱۳۸۰.....
۱۰۲۷	۱۹۹	۶۰۷۶	۱۴۹۴۴۵	۱۳۸۵.....
۱۸۸۰	۵۴۱	۱۲۳۲۵	۲۰۳۹۷۱	۱۳۸۸.....
۱۹۴۷	۶۵۴	۱۳۹۷۴	۲۳۹۸۰۰	۱۳۸۹.....
۱۹۶۹	۸۲۱	۱۶۰۰۵	۲۸۵۶۷۷	۱۳۹۰.....
۱۲۴	۱۹	۱۱۴۱	۲۶۳۱۶	بانه.....
۱۹۶	۳۹	۱۳۰۲	۱۶۹۶۶	بیجار.....
۵۶	۱۷	۷۵۳	۹۱۶۸	دیواندره.....
۲۲۵	۸۶	۱۹۲۸	۳۷۷۷۶	سقز.....
۹۲۷	۳۶۹	۶۳۰۶	۹۴۸۸۲	سندج.....
۱۴۰	۹۵	۲۱۱۴	۳۳۲۵۰	قروه.....
۸۱	۲۴	۷۷۲	۱۷۲۳۱	کامیاران.....
۱۲۲	۷۴	۸۶۹	۳۱۸۳۳	مریوان.....
۱۴	۱۵	۱۹۹	۴۴۱۳	سروآباد.....
۸۴	۸۳	۶۲۱	۱۳۸۴۲	دهگلان.....

توضیح: اختلاف تعداد مصرف کننده تجاری در شهرستانهای استان مربوط به آخرین اصلاحیه ارسال شده توسط شرکت گاز استان است.

ماخذ- شرکت ملی گاز ایران - منطقه کردستان.

